

Wytyczne na temat świadczeń z tytułu choroby za okres kwarantanny opracowane i przekazane GIS przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W wytycznych uwzględnione zostały kwestie decyzji inspektora sanitarnego i zwolnień lekarskich będące podstawą do przyznania świadczenia oraz scenariusze zdarzeń, jakie mogą wystąpić.

1. Państwowy inspektor sanitarny może w drodze decyzji administracyjnej nałożyć na osobę przebywającą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określone obowiązki, w tym konieczność poddania się kwarantannie lub izolacji, jeśli ta osoba jest zakażona, chora na chorobę zakaźną, podejrzana o zakażenie lub chorobę zakaźną, albo jeśli miała styczność ze źródłem biologicznego czynnika chorobotwórczego (art. 33 ust. 1 w zw. z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, Dz.U. z 2019 r. poz. 1239 z późn. zm.).
2. Niemożność wykonywania pracy w wyniku decyzji wydanej przez państwowego inspektora sanitarnego traktuje się na równi z niezdolnością do pracy z powodu choroby (art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, Dz.U. z 2019 r. poz. 645 z późn. zm.).
3. Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest właściwy do rozpatrywania wniosków o świadczenia z tytułu choroby lub konieczności sprawowania opieki osób, które podlegają ubezpieczeniu chorobowemu (art. 11 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, Dz.U. z 2020 r. poz. 266). Poniżej wyjaśniamy uprawnienia do zasiłków z ubezpieczenia chorobowego w różnych scenariuszach, jakie mogą wystąpić:
 - a) Osoba, która otrzyma decyzję inspektora sanitarnego, powinna po okresie kwarantanny dostarczyć pracodawcy tę decyzję (a przedsiębiorcy i inne osoby, które są jednocześnie płatnikami składek – do ZUS). Dokument ten będzie podstawą do wypłaty świadczeń z tytułu choroby na ogólnych zasadach. Zatem za czas nieobecności w pracy z powodu kwarantanny będzie przysługiwać wynagrodzenie za czas choroby (art. 92 kodeksu pracy) lub zasiłek chorobowy, wypłacane przez pracodawcę lub Zakład Ubezpieczeń Społecznych.
 - b) W przypadku, gdy decyzją o konieczności izolacji zostanie objęte tylko dziecko, rodzic otrzyma zasiłek opiekuńczy na podstawie decyzji o konieczności izolacji dziecka.
 - c) Jeśli szkoła, przedszkole lub żłobek odmówią przyjęcia konkretnego dziecka z powodu obawy przed zakażeniem, prawo do zasiłku opiekuńczego nie będzie przysługiwało. Przysługiwałoby jedynie w przypadku nieprzewidzianego zamknięcia placówki. Jeżeli jednak zostanie wystawiona decyzja inspektora sanitarnego, to na jej podstawie rodzic uzyska prawo do świadczeń.
 - d) Jeśli szkoła, przedszkole lub żłobek zażąda odebrania dziecka (np. po stwierdzeniu u niego wysokiej temperatury), zasiłek opiekuńczy będzie przysługiwać w przypadku, gdy rodzic dziecka otrzyma zwolnienie lekarskie z tytułu konieczności sprawowania opieki nad dzieckiem albo decyzję o konieczności izolacji dziecka wydaną przez inspektora sanitarnego (art. 32 ust 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznej w razie choroby i macierzyństwa).
 - e) Jeśli osoba dobrowolnie powstrzyma się od pracy i nie otrzyma zwolnienia lekarskiego od pracy z powodu choroby, ani decyzji inspektora sanitarnego, nie będzie przysługiwało prawo do świadczeń z tytułu choroby (zasiłku chorobowego, wynagrodzenia za czas choroby).
 - f) Jeżeli rodzic sam zadecyduje, że nie wyśle dziecka do szkoły, przedszkola lub żłobka (np. w reakcji na apel dyrektora), pomimo że placówka ta nie zostanie zamknięta i będzie przyjmowała dzieci, prawo do zasiłku opiekuńczego nie będzie przysługiwało. Oczywiście, jeżeli powodem niewysłania dziecka do placówki będzie jego choroba i lekarz wystawi rodzicowi zwolnienie lekarskie z tytułu konieczności sprawowania opieki nad chorym

dzieckiem, to będzie przysługiwał zasiłek opiekuńczy na ogólnych zasadach.

g) Jeżeli będzie miała miejsce sytuacja, o której mowa w art. 35 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi i osoba ta otrzyma decyzję inspektora sanitarnego, to będą jej przysługiwały świadczenia z tytułu choroby (wynagrodzenie za czas choroby lub zasiłek chorobowy). Jeżeli lekarz leczący uzna, że w trakcie hospitalizacji, izolacji, lub kwarantanny ze względu na stan zdrowia uzasadnione jest orzeczenie o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby i potwierdzi to wystawiając zwolnienie lekarskie, osoba może ubiegać się o świadczenia z tytułu choroby na ogólnych zasadach. Ocena, czy stan zdrowia uzasadnia wystawienie zwolnienia lekarskiego, pozostaje w kompetencji lekarza.

4. Decyzję co do zastosowania kodu jednostki chorobowej podejmuje lekarz. Wydaje się, że w sytuacji nierozpoznania zakażenia SARS-Cov-2 najbardziej przydatne mogą być numery z klasyfikacji: Z-20 (styczność i narażenie na choroby zakaźne), Z-29 (potrzeba innych środków profilaktycznych).